ΣΥΖΗΤΩΝΤΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΚΟΥΡΤΖΗ

«Δεν είναι ο άνθρωπος που σταματάει το χρόνο, είναι ο χρόνος που σταματάει τον άνθρωπο…»

Ημερομηνία: **13 Μαρτίου 2019, 20:33** Κατηγορία: **Βιβλίο**, **Συνεντεύξεις**

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ Από τον Άγγελο Πετρουλάκη

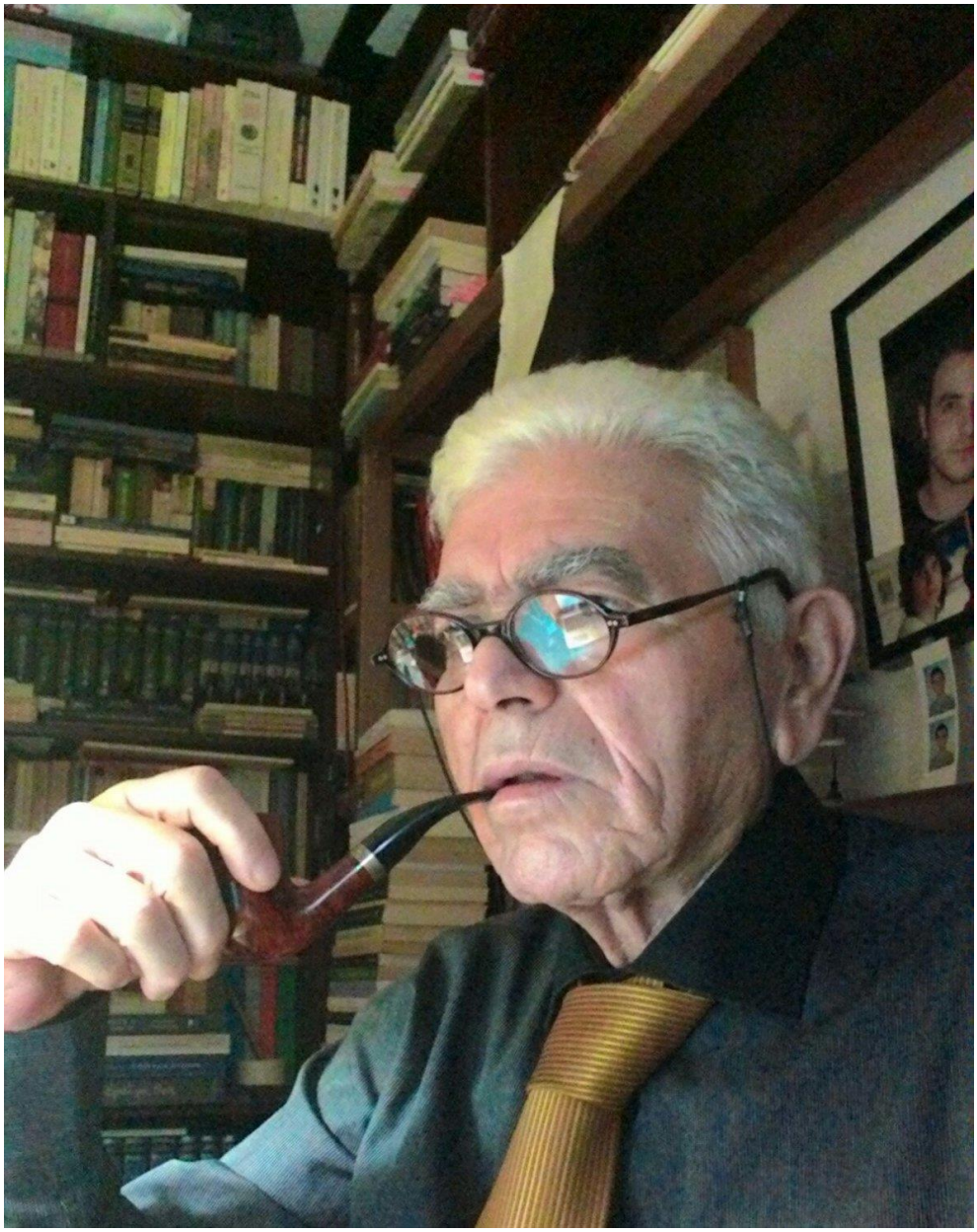

Τη **Δευτέρα, 18 Μαρτίου**, το απόγευμα, στον χώρο τού **βιβλιοπωλείου «ΑΝΕΜΟΣ»**, η συμπαθέστατη συγγραφέας **Πηνελόπη Κουρτζή**, θα υπογράψει το νέο της βιβλίο και θα συζητήσει με αναγνώστες.

«Το Πριγκιπότο» (Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ), είναι το τρίτο μυθιστόρημα της Κουρτζή, με άξονα μια γυναίκα που προσπάθησε να επιβιώσει σε μια ανδροκρατούμενη κοινωνία στις αρχές τού περασμένου αιώνα, με αρκετές ιστορικές αναφορές. Ιδιαίτερα καλογραμμένο και αρκετά ενδιαφέρον, κρατά τον αναγνώστη στις σελίδες του, προσφέροντάς την απόλαυση του ταξιδιού σε εποχές μακρινές μας και άγνωστες.

Συζήτησα μαζί της, επιδιώκοντας κάποιες απαντήσεις σε ερωτήσεις σχετικές με το έργο της. Αποτέλεσμα της συζήτησης, η συνέντευξη που ακολουθεί:

– Ας ξεκινήσω με μια ερώτηση, που δεν έχει σχέση με το έργο σας, αλλά με το επώνυμό σας.

Στη Λάρισα, τέλος τής δεκαετίας του ’70 και αρχή τής δεκαετίας τού ’80, έζησε ένας Ηλίας Κουρτζής, του οποίου την ποιητική συλλογή «Λέξεις» έχω σε ράφι τής βιβλιοθήκης μου. Ήταν χημικός, στην εδώ υπηρεσία τού Γενικού Χημείου τού Κράτους, αλλά διατηρούσε κι ένα μικρό εργαστήρι κεραμικής, όπου δημιουργούσε θαυμάσια έργα. Έχετε κάποια σχέση μαζί του ή είναι μια απλή συνωνυμία;

«Είναι μια συνωνυμία, καθώς το επώνυμο με το οποίο εκδίδω τα βιβλία μου είναι του συζύγου μου που είναι από την Μυτιλήνη! Όμως αυτό που πρόσεξα είναι πως είναι μια πολύ αγαπημένη συνωνυμία γιατί συνδυάζει τα δυο ονοματεπώνυμα που αγαπώ περισσότερο: το επώνυμο του συζύγου μου και το όνομα του πατέρα μου! Έτσι θα ήθελα πολύ να διαβάσω τα ποιήματα του!»

– Πώς ξεκινά και με ποιο κίνητρο, η ενασχόλησή σας με την πεζογραφία;

«Από πολύ μικρή με την υποστήριξη του μπαμπά μου που του άρεσε να διαβάζει τις ιστορίες που έγραφα και τα ποιήματα. Αργότερα αισθάνθηκα την ανάγκη να γράψω ολοκληρωμένα μυθιστορήματα και πολύ πολύ αργότερα να τα εκδώσω!»

– Στο «ΠΡΙΓΚΙΠΟΤΟ» ανάμεσα στη μυθοπλασία, ο αναγνώστης, συναντά και αρκετά ιστορικά στοιχεία μιας εποχής που χαρακτηρίζεται από τις έντονες αλλαγές στο κοινωνικό της τοπίο. Είναι στοιχεία που έχουν χρησιμοποιηθεί από συγγραφείς, γιατί όντως καθόρισαν, και κοινωνικές μεταλλάξεις, και κοινωνικές συμπεριφορές. Προσωπικά, τη χρησιμοποίηση αυτών των στοιχείων τη βρίσκω, και γόνιμη, και χρήσιμη, δεδομένου ότι ο αναγνώστης σύρεται σε γνώσεις που αγνοούσε, παρότι είναι σημαντικές. Εσείς, ως συγγραφέας, πώς λειτουργήσατε απέναντι σ' αυτά τα ιστορικά στοιχεία;

«Καταρχάς τα αναζητώ και τα περιλαμβάνω σε κάθε μου βιβλίο! Με ευθύνη μεγάλη απέναντι στον αναγνώστη κάνω έρευνα μακρόχρονη ώστε να βρει μέσα στην κάθε ιστορία αυτά τα ψήγματα που λέτε και εσείς που θα τον αντέξουν απόλυτα στο κοινωνικό-ιστορικό πλαίσιο και θα του δώσουν ανάλαφρες πινελιές γνώσης! Είμαι υποστηρίκτρια της απόδοση της ιστορίας μέσα από πρόσωπα και περιστατικά τους πιο πολύ από την απλή απόδοση ενός ιστορικού πλαισίου. Και επίσης λατρεύω τις μικρές άγνωστες πληροφορίες που μπορούμε να βρούμε ψάχνοντας και αφορούν στα μικρό περιβάλλοντα!»

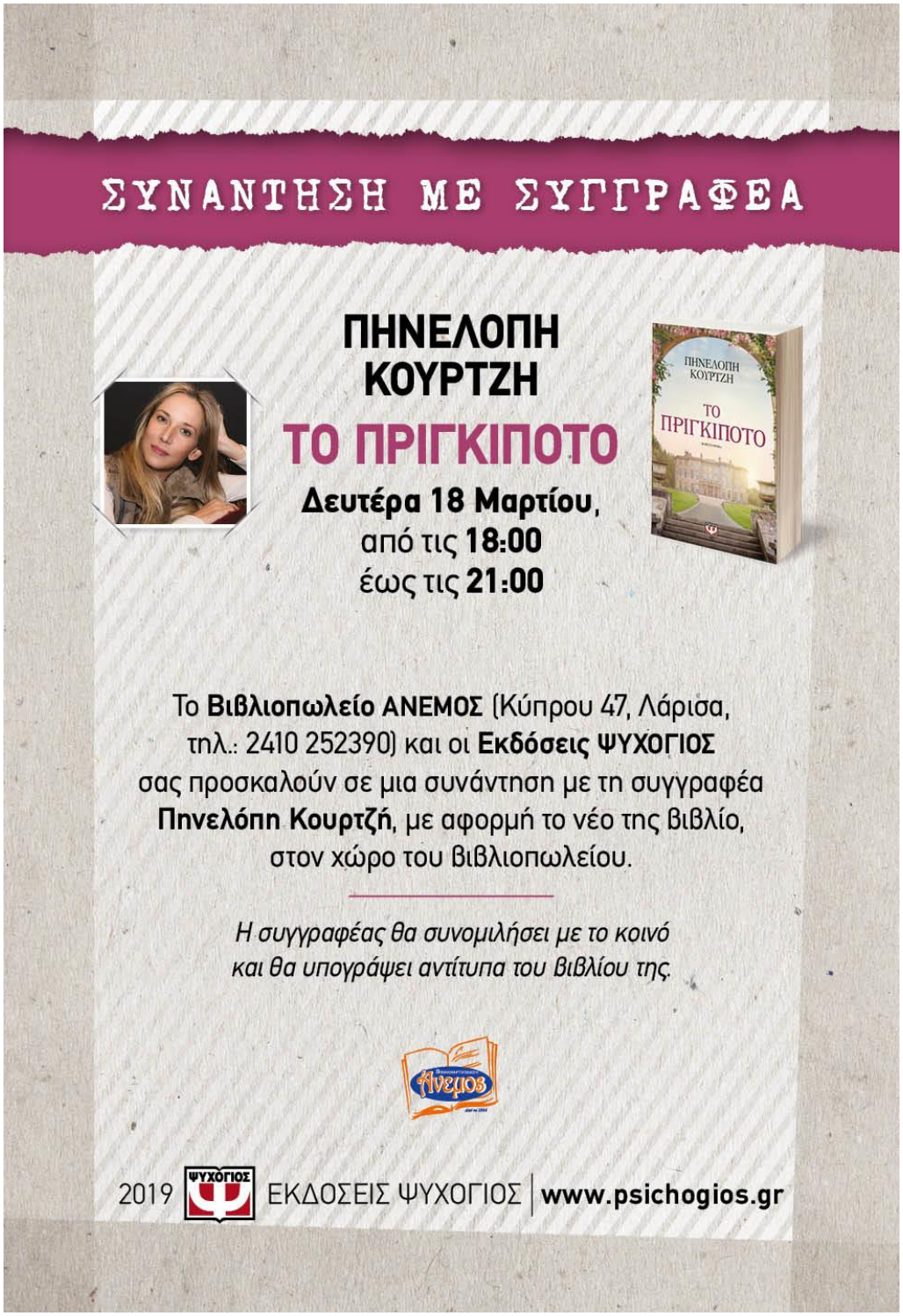

– Ο Σατομπριάν είχε πει: «Ο άνθρωπος δεν ζει μία και μόνη ζωή. Ζει πολλές ζωές, τη μία μετά την άλλη, κι αυτό είναι η αιτία τής δυστυχίας του». Το πιστεύετε;

«Όσον αφορά τις διάφορες φάσεις ζωής που περνάμε και σηματοδοτούνται από κομβικές αλλαγές πορείας και ψυχοσύνθεσης ναι, κατά κάποιο τρόπο το ασπάζομαι.. πιο πολύ βέβαια οφείλω να σας πω με συγκινεί και βρίσκω την

αλήθεια μου σε μια άλλη του φράση που λέει πως: δεν είναι ο άνθρωπος που σταματάει το χρόνο, είναι ο χρόνος που σταματάει τον άνθρωπο… και ίσως και αυτός να είναι ένας από τους λόγους που αγαπάω τα βιβλία. Διότι νιώθω πως σταματάνε τον χρόνο και είναι πάντα εκεί μεταφέροντας τις σκέψεις του ανθρώπου».

– Κατά τη διάρκεια της συγγραφής, ταυτιστήκατε ή αποστασιοποιηθήκατε από τους ήρωές σας; Τους οδηγήσατε εκεί που θέλατε ή σας οδήγησαν εκείνοι μέσα από τη βιωματικότητα της πλοκής;

«Μπορεί να φαίνεται κοινότυπο αλλά και εγώ θα σας πω πως βιώνω αυτό που αποκαλούν «αναγέννηση των ηρώων». Το να γεννάς δηλαδή ένα ήρωα σε ένα μυθιστόρημα και κάπου στην πορεία αυτός, να αναγεννάται και να παίρνει τ ηνία από εσένα και να χαράζει δικιά του ρότα. Στην ουσία νομίζω πως τελικά συμβαίνει σαν λογικό επακόλουθο όταν ένας ήρωας είναι πολύ ζωντανός. Αν συμβαίνει αυτό και έχει περιγράφει άρτια, τότε γίνεται το απλό «το ένα φέρνει τ΄ άλλο» και η μια συμπεριφορά του ακολουθεί μια λογική πορεία προσωπικότητας με την οποία ξεκίνησε. Και για αυτό άλλωστε μου έχει συμβεί να νιώσω όλη την γκάμα συναισθημάτων. Να θυμώσω με έναν ήρωα μου, να ταυτιστώ, να τον πιέσω να αλλάξει, να τον αποδεχτώ τελικά, να τον συγχωρήσω, να παραδειγματιστώ από αυτόν…»

– Καίριο σημείο τής ζωής ενός ανθρώπου είναι η επιλογή αυτού που είναι σωστό και εκείνου που θέλει να κάνει. Σας απασχόλησε αυτό, καθώς διαμορφώνατε τους χαρακτήρες τών προσώπων που χρησιμοποιήσατε στο μυθιστόρημα;

«Πολύ! Και φυσικά ήθελα να το αναδείξω! Ένα ερώτημα που όλοι συναντάμε κάποιες φορές στην ζωή μας και καλούμαστε να επιλέξουμε δρόμο! Έτσι και οι ηρωίδες μου! Καλέστηκαν να επιλέξουν αρκετές φορές, μοιράστηκαν ανάμεσα στο «πρέπει» και το «θέλω» και νίκησαν και ηττήθηκαν ισάριθμες φορές και τις δυο επιλογές. Δεν υπάρχει μαγική συνταγή. Δεν υπάρχει απόλυτη απάντηση. Υπάρχει μόνο η ελευθερία και η ευθύνη ταυτόχρονα να κάνουμε όσο το δυνατόν πιο συχνά αυτό που επιθυμούμε χωρίς σε καμία περίπτωση να θέτουμε σε κίνδυνο τον δίπλα μας. Σωματικό ή ψυχολογικό».

– Υπήρξαν συγγραφείς που επηρέασαν τις αντιλήψεις σας για το μυθιστόρημα;

«Για το συγκεκριμένο ναι. Πάντα υπάρχουν. Είτε είναι αυτοί μέσα από τα βιβλία των οποίων κάνω έρευνα είτε είναι αυτοί που διαβάζω εκείνη την περίοδο για

χαλάρωση. Ασπάζομαι απόλυτα τη θέση που λέει πως «για να γράψεις ένα βιβλίο πρέπει να έχεις διαβάσει διακόσια», έτσι φυσικά παρά πολλοί συγγραφείς επηρέασαν την ιστορία μου όπως και τις προηγούμενες και τις επόμενες!»

– Ο παράγοντας αναγνώστης σάς ενδιαφέρει κατά τη διάρκεια της συγγραφής, ή είναι κάτι που το σκέφτεστε αφού όλα τελειώσουν και το έργο πάρει τον δρόμο τής έκδοσης;

«Φυσικά και με ενδιαφέρει! Ούτως η άλλως η συγγραφή εφόσον ακολουθεί το μονοπάτι της έκδοσης απευθύνεται στον αναγνώστη και αποτελεί ένα διάλογο μαζί του. Η έμπνευση έρχεται, η ιστορία ζωντανεύει στο μυαλό μου, τα ζητήματα που με απασχολούν είναι κοινά με των περισσότερων ανθρώπων και η αποτύπωση των μικρών κοινωνιών στις οποίες ζούνε οι ήρωες μου είναι αυτές της καθημερινότητας των αναγνωστών μου. Κατά αυτή την έννοια μεγάλο κομμάτι της έμπνευσης μου είναι οι αναγνώστες και χαίρομαι πολύ όταν επικοινωνώ μαζί τους».

– Τρία μυθιστορήματα με τη γυναίκα ως επίκεντρο. Η γυναικεία ψυχολογία στο «ντιβάνι» τού συγγραφέα. Προσωπικά θεωρώ τη γυναίκα συγγραφέα πολύ πιο «αρμόδια» να μιλήσει για γυναίκες. Συμβαίνει κάτι τέτοιο;

«Πραγματικά δεν μπορώ να το υποστηρίξω αυτό σαν άποψη! Και αυτό γιατί έχω διαβάσει βιβλία από άντρες συγγραφείς για την γυναικεία ψυχοσύνθεση που με έχουν συγκινήσει αφάνταστα! Και επειδή ως συγγραφέας δεν έχω πετύχει ακόμα το αντίστοιχο δεν μπορώ να το πω με σιγουριά! Παρόλο που πράγματι έχω ασχοληθεί με την κοινωνία γυναικεία σκοπιά, θέλω πολύ να μπω στην ψυχοσύνθεση των αντρών και να γράψω σαν ένας από αυτούς. Είναι κάτι που προσπαθώ! Μέχρι τότε η αλήθεια είναι, πως μου είναι εύκολο να ταυτιστώ με γυναικείες σκέψεις και ανησυχίες και να τις ταξιδέψω σε μακρινά μονοπάτια! Ελπίζω να τα καταφέρνω!»

– Οι κοινωνικές συνθήκες τής εποχής και η ψυχολογία, είναι εμφανή στοιχεία ως εργαλεία τού έργου. Μπορούμε να αναζητήσουμε και άλλα;

«Ναι! Καταρχάς τα ιστορικά πρόσωπα που προαναφέραμε και που έχουν πολλά να μας πούνε που δεν γνωρίζαμε! Επίσης τον τρόπο που μπορούσαν να ελιχθούν οι άνθρωποι ώστε να αντιμετωπίσουν μια τραγωδία και ένα έγκλημα και να διελευκάνουν την αλήθεια σε αντίξοες συνθήκες. Τέλος μπορούμε να αναζητήσουμε την δυναμική της ερωτικής σχέσης και πως μπορεί μια τέτοια δυναμική να αλλάξει την πορεία ενός ανθρώπου ή και μιας ολόκληρης κοινωνίας!»